શ્રી શત્રુંજય-મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/O. શ્રી વીરબાઈ પાઠશાળા, નાની શાક માર્કેટ પાસે, પાલીતાણા-૩૬૪૨૭૦

સમ્યગ્જ્ઞાન પરિચય

અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર

એનરોલમેન્ટ નંબર - ૭ ગામ 2018 - ડિસે

વિદ્યાર્થીનું નામ ____________________

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	શ્રી અર્કપિત દેવશર્મા ગૌતમ
(૨)	અગ્નિ
(૩)	આહારક
(૪)	કરિ-ગજ-હસ્તિકૂટ
(૫)	સમ્યક્ત્વ મોહનીય
(૬)	ઉપઘાત
(૭)	ઔદારિક શરીરની
(૮)	વૈતાઢ્ય પર્વત
(૯)	ભોગોપભોગ
(૧૦)	જાતિનામ કર્મ
(૧૧)	એક માસનું પાદોપગમન
(૧૨)	ઋષભકૂટ
(૧૩)	ઔદારિક
(૧૪)	સત્યમાર્ગના
(૧૫)	તૈજસ અને કાર્મણ
(૧૬)	નારકી
(૧૭)	ગગનવલ્લભ
(૧૮)	સડસઠ
(૧૯)	રંગરોગાન
(૨૦)	સજ્જનો

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	શાલ્મલિવૃક્ષ ઉપર
(૨)	પંદર કર્માદાનનો
(૩)	અધ્યાપક
(૪)	શ્રી શાંતિનાથ ભ.
(૫)	ઇક્ષુકૂટ, હરિસ્સહકૂટ
(૬)	ગતિનામ કર્મ
(૭)	રસ વાણિજ્ય
(૮)	પોતાના પ્રથમપુત્રનું
(૯)	સોળવિદ્યાદેવીઓની
(૧૦)	દ્વયેન્દ્રિય
(૧૧)	કર્માદાન
(૧૨)	બંધન નામકર્મ
(૧૩)	ચાકર તરીકે રહીને
(૧૪)	મિથિલા નગરી
(૧૫)	મોક્ષ.

(૫)	ખેતીવાડીથી
(૬)	મિશ્ર મોહનીય
(૭)	ઋષભકૂટ
(૮)	ઘુઘરી
(૯)	બીજા બે
(૧૦)	વૈક્રિય
(૧૧)	મનોહર તિલક
(૧૨)	એક સો બે (૧૦૨)
(૧૩)	પંચેન્દ્રિય
(૧૪)	બાકીના
(૧૫)	સ્તવીને
(૧૬)	વૈતાઢ્ય પર્વત
(૧૭)	શ્વાસના સમૂહની પેઠે
(૧૮)	રનપાટ પ્રદેશ
(૧૯)	બાજુબંધ
(૨૦)	પૂર્ણ ખીલેલા

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	વેગથી
(૨)	પ્રરૂપિત
(૩)	પણ મળે છે
(૪)	હાથ, સાથળ

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	૯	(૬)	૧
(૨)	૬	(૭)	૫
(૩)	૬	(૮)	૨
(૪)	૩	(૯)	૭
(૫)	૧૦	(૧૦)	૪.

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ / **પ્રશ્ન-૬ ✓ કે X**

	પ્રશ્ન-૫		પ્રશ્ન-૬
(૧)	૯ વર્ષ	(૧)	X
(૨)	૮	(૨)	X
(૩)	૧૫	(૩)	✓
(૪)	૨૬	(૪)	✓
(૫)	૧/૨ ગાઉ	(૫)	X
(૬)	૧૯00000	(૬)	✓
(૭)	૩૫૨૦	(૭)	✓
(૮)	૫	(૮)	X
(૯)	૯+૯=૧૮	(૯)	X
(૧૦)	૧૫	(૧૦)	✓

પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય કયા પાને છે તે નંબર

(૧)	૧૬
(૨)	૫
(૩)	૧૮
(૪)	૨
(૫)	૧૪
(૬)	23
(૭)	૯
(૮)	93
(૯)	9
(૧૦)	૨૪

પ્રશ્ન ૧ - મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨ - મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩ - મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪ - મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫ - મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬ - મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭ - મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮ - મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ____________________ તપાસનારની સહી ____________________

પ્રશ્ન - ૮

શ્રાવક ખરેખર તો કર્માદાન નો ત્યાગી જ હોય. કારણ કર્માદાન થી કર્મો નો બહુ જ મોટો જથ્થો

૧. આત્મા માં પ્રવેશે છે. કર્માદાન થી ઘણા જ જીવો ના ઘાત માં નિમિત્ત બને છે. જે વ્યવસાય કરવાથી જીવ અત્યંત અશુભ - હાનિકારક અને નિકાચિત કર્મો ને બાંધે છે, કર્માદાન માં મહા-આરંભ-પરિગ્રહ ના કારણે વધારે કર્મબંધ થાય છે. તેથી પાપભીરૂ શ્રાવક માટે આચરવા યોગ્ય નથી માટે કર્માદાન પંદર ના વ્યવસાય વ્યાપાર, નો સમ્પૂર્ણ ત્યાગ કરવો. શુભ માર્ગ થી યોગ્ય ધન ની પ્રાપ્તિ થાય તો જ શ્રાવક ના મનના પરિણામ ધર્મ ને અનુકુળ બને છે. જરૂરિયાત મુજબ ધન મળવાથી આર્તધ્યાન થતું નથી અને જીવ સુખે ધર્મારાધના કરી શકે છે. આ વાત ને નજર સમક્ષ રાખી શ્રાવક ને કર્માદાન નું કામ ત્યાજ્ય છે.

૨. ભરતક્ષેત્ર માં માગધ, વરદામ અને પ્રભાસ તીર્થ છે. પ્રથમ માગધ તીર્થ પાસે પડાવ નાંખી અઠ્ઠમ તપ ની આરાધના કરે છે. પછી ચાર ઘોડા ના રથ માં બેસી ને પાણી માં જઈ શકાય ત્યાં સુધી જાય છે. પછી પોતાનું નામ વાળું બાણ એ માગધ દ્વીપ તરફ છોડે છે. એ બાણ માગધ તીર્થના અધિપતિ ની દેવસભા માં જઈ ને પડે છે. ચક્રવર્તી નું નામ વાંચી શાંત થઈ બાણ અને ભેટ લઈને ચક્રવર્તી પાસે જાય છે. "હું આપના ક્ષેત્ર માં રહેનારો દેવ છું તમારી આજ્ઞા માં છું - તમારી આજ્ઞા શિરોમાન્ય છે. ચક્રવર્તી સ્વયં ની આજ્ઞા સ્થાપે છે. આવી જ રીતે બીજા બે તીર્થ માં પણ પોતાની આજ્ઞા સ્થાપે છે. ચક્રવર્તી છ ખંડ સાધે ત્યારે આ ત્રણે દ્વીપ ને પણ એ રીતે સાધે છે.

૩. શ્રી શાંતિનાથ ભગવાન ને વંદનાર્થે આવેલા દેવતાઓ અને અસુરો - જેઓ પોતે વેર થી મુક્ત ભક્તિ થી યુક્ત અને આદર થી સુશોભિત એવા તેમના સંભ્રમ થી (ઉત્કંઠા થી) એકઠા થયેલા સૈન્ય ના સમૂહ, ઉત્તમ સુવર્ણ રત્નો થી પરોવેલા પ્રકાશમાન કુંડલ, બાજુબંધ અને મુગુટ વિગેરે આભુષણો થી તેમનાં અંગ પ્રકાશિત થઈ રહ્યાં, ગાત્ર (શરીર) નમાવી, ભક્તિ ને વશ રહી અંજલી જોડી, મસ્તક થી પ્રણામ કરતા હતા. શ્રી શાંતિનાથ ભગવાન ને વંદના કરી, સ્તુતિ કરી, ત્રણ વાર પ્રદક્ષિણા કરી, ફરીવાર પ્રણામ કરી તે સુર-દેવતાઓ, અસુરો હર્ષિત થઈ, પોત-પોતાના ભવન માં ગયા હતા.

૪. શ્રાવક ને વ્યાપાર માં લેણ-દેણ માં જો પોતાનું દ્રવ્ય પોતાની હાથે ન ચડ્યું તે જો ... પાછું આવી શકે એમ ન હોય તો એવો જ નિયમ કરવો કે મારું આ લહેણું ધર્મ ખાતે છે. એટલા જ માટે શ્રાવકોએ ઘણું કરીને પોતાની સાધર્મિક ભાઈઓ સાથે જ વેપાર કરવો કેમ કે કદાચિત તેઓ પાસે ધન રહી જાય તો પણ તેઓ ધર્મ માર્ગે વાપરે. કદાચિત કોઈ મ્લેચ્છ પાસે લહેણું રહી જતું હોય તો લહેણું ધર્મ ખાતે માંડી વાળવું. પોતાના મરણ વખતે પણ વોસીરાવી દેવું. જેથી તેની પાપરાશિ તેને ન લાગે. વોસીરાવ્યા પહેલાં પાછું આવે તો તે પોતાના ઘરખર્ચ માં ન વાપરતાં તે દ્રવ્ય શ્રી સંઘ ને સોંપી દેવું અથવા ધર્મ માર્ગે વાપરવું. એવો શ્રાવકે લેણ દેણ માં નિયમ રાખવો.

૫. અંગ, ઉપાંગ અને અંગોપાંગ ઔદારિક, વૈક્રિય અને આહારક એ ત્રણ શરીર ને જ હોય છે. જે કર્મ ના ઉદય થી ઔદારિક, વૈક્રિય અને આહારક શરીર રૂપે પરિણામ પામેલ પુદ્ગલો માં અનુક્રમે શરીર યોગ્ય અંગ, ઉપાંગ અને અંગોપાંગ ના સ્પષ્ટ વિભાગ રૂપે પરિણામ થાય તે. આ અંગોપાંગ ને આપનાર કર્મ અંગોપાંગ નામ કર્મ કહેવાય છે. ઔદારિક અંગોપાંગ નામ કર્મ, વૈક્રિય અંગોપાંગ નામકર્મ, આહારક અંગોપાંગ નામકર્મ કહેવાય છે. તૈજસ અને કાર્મણ શરીર ને નથી હોતા કારણ તેનો કોઈ આકાર નથી. માટે અંગોપાંગ નામકર્મ નથી.